
Хроніка наукового життя

XIV Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки в контексті подолання світового фінансового кризи» Алушта, 14—19 вересня 2009 г.

XIV міжнародна науково-практична конференція «Проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки в контексті подолання світового фінансового кризи» проведена в Криму з 14 по 19 вересня 2009 г.

Організаторами конференції були: Національна академія наук України, Міністерство освіти і науки України, Совет Міністрів Автономної Республіки Крим, Державний комітет з науки і технологіям Республіки Білорусь, Союз наукових і інженерних об'єднань України, Центр досліджень науково-технічного потенціалу і історії науки ім. Г.М.Доброва НАН України, Технічний центр НАН України, Кримський науковий центр НАН України і МОН України, Таврицький регіональний центр інноваційного розвитку, Творчий союз НІО Криму, Кримська академія наук і інші організації.

Практичні організаційні функції з підготовки і проведення конференції виконані Центром досліджень науково-технічного потенціалу і історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України і Творчим союзом наукових і інженерних об'єднань (обществ) Криму.

Совместно с Торгово-промышленной палатой Крима и при поддержке Программы немецкого технического сотрудничества (GTZ) проведен первый крымский симпозиум «Трансфер технологий — от науки к бизнесу».

Були також проведені:

- ❖ *засідання Робочої групи Постійної комісії по науці і освіті Міжпарламентської асамблеї СНГ по питанню розробки «Модельного інноваційного кодексу для державств — учасників СНГ»;*
- ❖ *«круглий стіл» «Десять років технопарковому руху в Україні».*

В роботі конференції і симпозиуму прийняли участь 106 учених і спеціалістів, представляючі Україну, Російську Федерацію, Республіку Білорусь, Республіку Молдова, Республіку В'єтнам. З доповідями і повідомленнями виступили 82 осіб.

На конференції заслухані доповіді і повідомлення по різних напрямках науково-технічної і інноваційної діяльності. В доповідях був представлений досвід розвитку інноваційної діяльності в країнах СНГ, представителі яких прийняли участь в роботі конференції, і во В'єтнамі.

В режимі пленарних засідань розглянуті питання:

- ❖ *«О ролі науки і інновацій в подоланні світового фінансового кризи».*
- ❖ *«Проблеми стійкого інноваційного розвитку державств і регіонів».*

В режимі секційних засідань розглянуті питання:

- ❖ *«Проблеми формування і реалізації державної інноваційної політики».*
- ❖ *«Проблеми формування і реалізації регіональної інноваційної політики».*
- ❖ *«Інноваційне розвиток галузей економіки».*
- ❖ *«Інноваційна культура і проблеми підготовки кадрів».*

Багато з обговорюваних питань викликали оживлену дискусію.

Проведен плідний обмін досвідом в формуванні національних інноваційних систем і відзначено їх позитивне вплив на формування інноваційного клімату, підвищення інноваційної культури, розвиток інноваційних процесів в країнах СНГ, Східної Європи і Південно-Східної Азії.

Відзначено актуальність спільних проектів по вивченню інноваційного потенціалу регіонів.

нов, финансируемых фондами фундаментальных исследований Украины и Республики Беларусь, а также инициатив по проведению совместных разработок в области менеджмента инновационной деятельности научными организациями НАН Украины и Министерства науки и технологий Вьетнама.

В результате обсуждения представленных докладов и сообщений участники конференции отметили следующие особенности современного экономического развития:

- ❖ *мировой финансовый кризис подтверждает неудовлетворительность и неадекватность неоллиберальной экономической теории, необходимость формирования нового теоретического подхода к обеспечению развития экономики, повышения роли государства в регулировании экономических процессов;*
- ❖ *главный акцент в выведении государств из кризисного состояния должен быть сделан на увеличение инвестиций в инновации и повышение технологического уровня производства;*
- ❖ *инновационное развитие немыслимо без развития и наполнения новым смыслом науки и образования. В этой связи вызывает беспокойство снижение в ряде стран доли ВВП, выделяемой на исследования и разработки.*

Участники первого симпозиума «Трансфер технологий — от науки к бизнесу», проведенного в рамках конференции, отмечают недостаточное взаимодействие по вопросам инновационной деятельности между властью, наукой, производством и бизнесом.

По мнению участников конференции, основные задачи инновационного развития экономики требуют определенных усилий со стороны всех участников инновационного процесса. В связи с этим участники конференции рекомендовали:

1. Правительствам государств с переходной экономикой

- ❖ *в ближайшие годы добиться финансирования научных исследований и разработок в объеме не менее 2% ВВП. Без решения этой задачи невозможно обеспечить инновационное развитие экономики;*
- ❖ *законодательно обеспечить стимулирование инвестиций в науку со стороны производственных предприятий и организаций, промышленности;*
- ❖ *сформировать постоянно действующие системы прогнозирования направлений технологического развития, для чего способствовать улучшению взаимопонимания между властью, наукой и бизнесом;*
- ❖ *не стремиться создавать «провластные» научные учреждения, то есть такие, единственным*

заказчиком и «ценителем» которых являются органы государственной власти. Такие учреждения принципиально не могут продуцировать объективное научное знание.

2. Академиям наук, членам МААН:

- ❖ *сформировать иерархическую систему приоритетных направлений, которая обеспечивает не только осуществление целенаправленных фундаментальных исследований, но и поддержание достаточно широкого фронта научного поиска;*
- ❖ *шире развивать прогнозно-аналитические исследования, полнее использовать экспертные возможности академий для поиска наиболее перспективных направлений научно-технологического развития;*
- ❖ *больше внимания уделять развитию культуры научной дискуссии и демократизации научной жизни, возродить и всячески поддерживать институт научной критики.*

3. Научному сообществу в целом:

- ❖ *объединять усилия для широкой пропаганды возможностей, которые дает новое научное знание для социально-экономического развития и повышения авторитета науки, наращивания ее социального капитала;*
- ❖ *больше внимания уделять утверждению в жизни исследовательских коллективов норм подлинно научной этики, давать надлежащий отпор попыткам публиковать в научных и научно-популярных журналах псевдонаучные материалы;*
- ❖ *поддерживать работу по созданию и развитию сети центров трансфера технологий. В Украине инициаторами такой работы являются Украинский институт научно-технической и экономической информации, Южный институт интеллектуальной собственности, Академия технологических наук;*
- ❖ *совместно с Торгово-промышленной палатой и деловой элитой Крыма активизировать формирование реальной политики в сфере инновационного развития региона. Используя техническую помощь зарубежных фондов, активизировать проведение просветительских мероприятий, информационную деятельность по вопросам инновационной сферы.*

Участники конференции особо отметили:

- ❖ *большую работу по подготовке конференции, проведенную: Центром исследований научно-технического потенциала и истории науки им.*

- Г.М.Доброва НАН України, Технічним центром НАН України, Тавричним регіональним центром інноваційного розвитку, Южним інститутом інтелектуальної власності і Творчим союзом научних і інженерних об'єднань (обществ) Крима;*
- ❖ *активну роботу Торгово-промислової палати Крима по прискоренню інноваційних процесів в Криму;*

- ❖ *опыт Таврического регионального центра инновационного развития по взаимодействию с научной общественностью Автономной Республики Крым.*

Учасники конференції рекомендують постійно діючому оргкомітету конференції продовжити роботу по підготовці і проведенню чергової (п'ятнадцятої) конференції по проблемам інноваційного розвитку економіки.

А.Слепокуров, В.Соловьев

23-й МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС З ІСТОРІЇ НАУКИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ (28 липня — 2 серпня 2009 р.)

28 липня — 2 серпня 2009 р. відбулася одна з найбільш значних подій у науковому житті філософів та істориків науки та техніки. У ці дні в Будапешті в приміщенні Будапештського університету технології та економіки пройшов 23-й Міжнародний конгрес з історії науки та технології. Організаторами конгресу виступили Академія наук Угорщини, Комітет ЮНЕСКО Угорщини, Національний комітет дослідження науки та техніки, Федерація наукових та технічних товариств. Такі конгреси проводяться один раз на чотири роки та збирають досвідчених та молодих дослідників—істориків науки і техніки — з усього світу. Цьогорічний форум став найбільшим. У ньому взяли участь 1300 осіб із 60 країн, було анонсовано 52 регулярні секції та 79 засідань, проведено Генеральну Асамблею Міжнародної академії історії науки, біля 20 асамблей міжнародних комітетів та зустрічей спеціальних груп.

У збірнику праць конгресу опубліковано 14 тез доповідей, поданих від України. Безпосередньо українську делегацію склали 6 науковців з ЦДПІН НАН України, НТУУ «Київський політехнічний інститут» та Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Київського національного університету ім. Т.Шевченка.

Проблематику 23-го Міжнародного конгресу з історії науки та технології об'єднала загальна

тема «Ідеї та інструменти в соціальному контексті». Ґрунтовне висвітлення та аналіз знайшли різні аспекти історії розвитку природничих, технічних, гуманітарних наук та міждисциплінарних досліджень. Обговорювались питання взаємозв'язку науки та суспільства, поширення технологій в сучасному світі та наслідки цього процесу, вплив політичного контексту на визначення пріоритетів в науці. Таким значним подіям, як ювілей Галілея та Дарвіна, були присвячені засідання окремих секцій. Питання викладання історії науки та техніки та введення історико-наукової інформації в учбовий процес також знайшли віддзеркалення в роботі конгресу.

Учасники від України приймали активну участь в роботі наступних секцій: «Методологія історії науки та техніки» (Гапоченко С., м. Харків), «Наука та суспільство» (Литвинко А., Коновець О., м. Київ), «Медицина в сучасний період» (Руда С.), «Прогнозування у технологічних студіях» (Єгоров І., м. Київ). Ведучою секції «Технологія та суспільство» було запрошено Пономаренко Л. (м. Київ).

Слід зазначити, що всі доповіді української делегації сприймалися із зацікавленістю та викликали жваве обговорення, що сприяло налагодженню міжнародних зв'язків у галузі історії науки та техніки.

А.С. Литвинко